

## MUSZORGYSZKIJ: EGY KIÁLLÍTÁS KÉPEI

Muszorgszkijt elhunyt festő-építész barátjának, *Hartmannak* festményei ihlették a zongoradarab megírására.

*Hartmann* festményei azóta már a feledés homályába tűntek, de a zenemű, amely az egykori kiállítás hatására készült, azóta is él.

A zongoramű 10 tételből áll, valamennyi egy-egy festmény címét viseli s annak hangulatát fejezi ki.

A tételeket a **Promenade** (*séta-téma, szemlélődés a kiállítás képei között*) köti össze.

*Muszorgszkij* zongoraművét a századfordulón élt francia zeneszerző *Ravel* hang-szerelte szimfonikus zenekarra.

1. GNÓM — nyomorék lábú gonosz törpét ábrázol.
2. ÓDON VÁRKASTÉLY — trubadúr dallam idézi a régi kor hangulatát.
3. TUILEIRÁK KERTJE — (*tüilériák*) Párizs parkjában gyerekek játszanak.
4. BYDLO (*Ökrös szekér*) — rossz úton ökrök vonszolnak egy hatalmas fakerekű szekeret.
5. CSIBÉK TÁNCA — a tojásból kikelő csibék első, botladozó lépései.
6. A GAZDAG ÉS A SZEGÉNY — a köl-csönért könyörgő szegény és a gőgös gazdag képe.
7. LIMOGEI *Limózs*) PIAC — asszonyok veszekedése, piaci nyüzsgés.
8. KATAKOMBÁK — a régi Róma földalatti folyosói. Ide temetkeztek az első keresztények.
9. BABA-YAGA KUNYHÓJA — az orosz népmese félelmetes boszorkánya.
10. A KIJEVI NAGYKAPU — hagymakupolás, hatalmas kapu.



Prokofjev: Péter és a farkas  
Balázs Boglárka és Ruzána Todorova 1.a rajza a műről.

AZ ÚJSÁGOT  
A

**Theater Art Foto  
Kft.**

TÁMOGATJA

Készítette: Dinnyés Istvánné és Ilovszky Árpád



1995. FEBRUÁR 13.

ÁRA: 5 FT.

II. ÉVFOLYAM 18.SZÁM



**Mogyeszt Petrovics  
Muszorgszkij  
(1839 - 1881)**

## MOGYESZT PETROVICS MUSZORGYSZKIJ

Orosz zeneszerző, a 19. század kiemelkedő jelentőségű alkotója, 1839. március 21-én Karevo faluban született.

Első nevelője a „Dadus” volt, aki az orosz nép csodálatos dallamaira és gazdag mesekincsére tanította.

9 éves korában már kitűnő zongorajátékos, de apja — az akkori nemesség szokása szerint — katonaiskolába adta: el sem tudta képzelni, hogy egy nemesember fia muzsikával, művészettel keresse meg a kenyerét.

Muszorgszkij 13 éves, mikor a cári gárda tisztiiskolájába kerül. A katonai stúdiumok mellett szorgalmasan tanulmányozza a klasszikus zeneköltők mesterműveit, és zongorajátékát is továbbfejleszti.

Később megismerkedik Borogyinnal, a tudós Korvos-kémikussal, aki maga is zenei tanulmányokkal foglalkozik, majd Dar-gomizsszkij társaságába kerül, aki ebben az időben már az orosz zene úttörő mestereként ismert.

Midőn a gárdaezredet vidékre helyezik, Muszorgszkijnak le kellene mondania zenei tanulmányairól. A fiatal gárdatiszt merész lépésre határozza magát: lemond tiszti rangjáról és kilép a hadseregből.

Epillanattól kemény küzdelmet folytat; a kenyeréért is harcol, és a forradalmian új művészeti elvekért.

Célja, hogy a muzsika ne üres játék legyen csupán, hanem hatalmas tükre az életnek.

Hamarosan felsorakoznak mellette az orosz zeneélet legkiválóbbjai: Rimszkij-Korszakov, Borogyin, Balakirev, Kjuj. A kortársak és a zenetörténet „ötök”-nek, vagy „hatalmasok”-nak nevezi ezt a csoportot.

Muszorgszkij első nagy dalműve megírásakor a forradalmár költőhöz, Puskinhoz fordult ihletért.

A Borisz Godunov című népdrama témáját dolgozza fel első operájában.

Művében a főnemesek hatalomvágyát mutatja be, s a cári uralom kegyetlenkedéseiről rántja le a leplet.

Muszorgszkij a Borisz Godunov bemutatója után még egész sor mesterművet alkotott.

Igy: a Hovanscsinát a Szorocsinci vásárt a „Gyermekszoba dalai”-t.

1881 február 16-án halt meg Szentpéterváron.



Az „Ivan Szuszanjin” zárójelenete.



Mihail Ivanovics Glinka

## GLINKA IVAN SZUSZANYIN

OPERA 4 FELVONÁSBAN  
HELYSZÍN: MOSZKVA MELLETT.

IDŐ: A 15. SZÁZAD

### I. FELVONÁS

Ivan Szuszanjin azt a hírt hozza, hogy a lengyel megszállók Moszkva ellen vonulnak. Leánya vőlegénye, Szobinyin azonban arról számol be, hogy az ellenséget megverték. Szuszanjin egyelőre nem ad engedélyt lányának, Antonyidának a Szobinyinnal való házasságra, csak akkor, ha a helyzetet már tisztán lehet látni, és amikor az új cárt már megválasztották.

Kis idő múlva arról érkeznek hírek, hogy a fiatal Románov lett a cár. Szuszanjin megenyhül.